

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/133/2019
Identifikačné číslo spisu: 5917204498
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5917204498.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Cisárovej a členov senátu JUDr. Martina Vladíka a JUDr. Jána Šikutu, PhD., v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, proti žalovanej O. Ž. A., bývajúcej v Ž., J. XX, zastúpenej JUDr. Zuzanou Hudzíkovou, advokátkou so sídlom v Žiline, A. Bernoláka 27, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. októbra 2018 sp. zn. 10 CoPr 3/2018 v spojení s opravným uznesením z 23. januára 2019 sp. zn. 10 CoPr 3/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Ružomberok (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. marca 2018 č. k. 9 Cpr 10/2017-116 výrokom I. zamietol žalobu v celom rozsahu, výrokom II. zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania a výrokom III. žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú jej je žalobca povinný zaplatiť vo výške, ktorá bude určená samostatným uznesením Okresného súdu Ružomberok. Výkonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 21. júna 2017 doručila žalovaná žalobcovi okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 69 ods. 1 Zák. práce z dôvodu nevyplatenia mzdy za mesiac apríl 2017 v dohodnutom výplatnom termíne v 11-ty deň v príslušnom kalendárnom mesiaci, ani do 15 dní po uplynutí tohto výplatného termínu. Uviedol, že pokiaľ žalobca ako jediný dôvod neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany žalovanej vzhliadol v tom, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovanou mal skončiť už na základe výpovede zo 14. novembra 2012, platnosť výpovede žalobcu doručenej žalovanej 4. decembra 2012 bola preskúmaná v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14 Cpr 3/2013, keď uvedené konanie právoplatne skončilo vydaním rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. februára 2017 sp. zn. 5 CoPr 4/2016, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a určil, že predmetná výpoveď daná žalobkyni je neplatná. S ohľadom na to, že tento právoplatný rozsudok je záväzný pre sporové strany, podľa súdu neobstojí

námietka žalobcu, že v súčasnosti prebieha konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku, keďže mimoriadny opravný prostriedok nemá suspenzívne účinky a žalobca o odklad právoplatnosti nepožiadala. Z uvedeného nebol ani dôvod pre prerušenie konania, nakoľko v predmetnom dovolacom konaní nie je riešená predbežná otázka, ktorá má význam pre daný spor. Mal za to, že táto otázka bola vyriešená spomenutým právoplatným rozhodnutím odvolacieho súdu. V tejto súvislosti poukázal na právny záver vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. augusta 2012 sp. zn. 2 Obo 47/2012, z ktorého vychádzal. Z uvedených dôvodov pri absencii iných argumentov neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru súd prvej inštancie vychádzajúc zo skutkových tvrdení žalobcu, ktoré žalobca nijakým spôsobom nespochybnil, žalobu v celom rozsahu zamietol.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. októbra 2018 sp. zn. 10 CoPr 3/2018 v spojení s opravným uznesením z 23. januára 2019 sp. zn. 10 CoPr 3/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch, v ktorých súd prvej inštancie žalobu zamietol v celom rozsahu a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vo zvyšnej časti sa rozsudku nedotkol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Podľa odvolacieho súdu všetky žalobcom vznesené odvolacie námietky boli vyriešené a zodpovedané súdom prvej inštancie v odôvodnení rozsudku, ktorý podrobne vyargumentoval aj rozhodujúce súvislosti a spor uzavrel v súlade s právom. Hoc žalobca proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. februára 2017 sp. zn. 5 CoPr 4/2016 podal dovolanie, v súlade s názorom súdu prvej inštancie aj odvolací súd konštatoval, že podanie dovolania nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť žalobcom napádaného rozhodnutia. Platí totiž zachovanie princípu právnej istoty strán v existenciu právoplatného rozhodnutia v ich veci. To znamená, že ku dňu rozhodovania pracovný pomer žalovanej trval a existoval. Domnienka žalobcu, že jeho dovolanie bude úspešné, je iba v hypotetickej rovine, keďže prípustnosť a vecnú opodstatnenosť dovolania môže konštatovať jedine dovolací súd. Všetky argumentácie súdu prvej inštancie, ktorými podložil zamietnutie návrhu žalobcu na prerušenie konania majú oporu v aplikovaných procesných ustanoveniach a v individualite prejednávanej veci a s týmito sa odvolací súd stotožnil. Odvolanie žalobcu preto vyhodnotil ako nedôvodné.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Mal za to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vádu tejto povahy videl v tom, že v konaní bolo meritorne rozhodnuté bez vyčkania na rozhodnutie o dovolaní, súdy konali predčasne a v rozpore so základným právom žalobcu na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Namietal prílišný formalizmus pri aplikácii § 164 CSP o fakultatívnom prerušení konania. Podľa presvedčenia žalobcu, ak súd nepozná definitívnu a záväznú odpoveď na otázku, či pracovný pomer žalovanej skončil výpoveďou, nemôže mať za preukázaný základný predpoklad určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktorým je existencia pracovného pomeru. Navyše namietal aj to, že odvolací súd nemal rešpektovať postup pri podpisovaní rozhodnutia podľa § 394 ods. 2 CSP v spojení s § 23 ods. 3 zákona o e-Governmente. Pri overovaní platnosti podpisu napadnutého rozsudku Krajského súdu v Žiline advokát žalobcu zistil, že rozhodnutie nie je podpísané kvalifikovanými elektronickými podpismi členov senátu odvolacieho súdu. Podľa žalobcu je rozsudok odvolacieho súdu podpísaný kvalifikovanou elektronickou pečaťou Okresného súdu Ružomberok, s dátumom a časom podpisania 22.1.2019 o 8:31 hod. V nadväznosti na to, že rozsudok nie je podpísaný v súlade so zákonom, nemožno s istotou uzavrieť, že bola zachovaná kolektívnosť senátneho rozhodovania o odvolaní a že vôbec ide o autentické rozhodnutie odvolacieho súdu. Na základe týchto dovolacích námietok žiadal zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie žalobcu zamietnuť, keď dôvody uvádzané žalobcom v dovolaní nie sú dané, resp. dovolanie ako neprípustné odmietnuť. Žiadala tiež priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení,

že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, ale nie je dôvodné. Dovolačný súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Z obsahu dovolania žalobcu je zrejmé, že tento porušenie práva na spravodlivý proces vidí v tom ako súdy nižších inštancií interpretovali a aplikovali príslušné ustanovenia Civilného sporového poriadku o splnení zákonných podmienok pre prerušenie konania a tým súvisiaci nesprávny záver rozhodnutia vo veci samej. Podľa žalobcu vydaniu konečného rozhodnutia predchádzala činnosť, ktorá nebola v zhode s procesnou ekonómiou a v dôsledku ktorej došlo k zmareniu možnosti žalobcu aktívne sa brániť proti právnym účinkom okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany žalovanej.

8. Najvyšší súd pripomína, že sa nejedná o porušenie práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu a jej návrhu nevyhovie, ak je takéto rozhodnutie v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd. Len v prípade, ak závery súdu (skutkové, či právne) nie sú riadne odôvodnené či odôvodnené síce sú, ale majú (po stránke vecnej) povahu extrémnu, sú objektívne racionálne neakceptovateľné či extrémne formalistické možno také rozhodnutie považovať za odporujúce čl. 46 ods. 1 Ústavy SR či čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 650/2013).

9. Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet (§ 164 CSP).

10. Citované ustanovenie predstavuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Úlohou súdu je racionálne vyhodnotiť, či je potrebné konanie prerušiť s prihliadnutím na zákonnú požiadavku rýchlej a účinnej ochrany ohrozených alebo porušených právom chránených záujmov (Čl. 2 a 17 CSP).

11. Rozhodnutia súdu o prerušení konania a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania sú procesnými rozhodnutiami, ktorými sa nerozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov sporu vo veci samej. Takéto rozhodnutia majú procesnoprávne dôsledky len pre určité štádium občianskeho súdneho konania; nejde o rozhodnutia vo veci samej, ktoré by do práv a povinností účastníkov konania zasahovali konečným spôsobom (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 204/2013, časopis Zo súdnej praxe č. 51/2014). Aj keď (prípadne) pri vydávaní týchto rozhodnutí dôjde k procesnej nesprávosti, nemožno neviať na zreteľ, že v ďalšom konaní, ktoré potom nasleduje, zostávajú strane sporu zachované všetky jej procesné oprávnenia. Najvyšší súd tento aspekt zdôraznil už dávnejšie napríklad v rozsudku sp. zn. 2 Cdo 29/1992 (pozri R 39/1993), v ktorom uviedol, že podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (plne aplikovateľné aj za účinnosti CSP) nie je splnená, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania (porovnaj sp. zn. 5 Cdo 209/2009, 5 Cdo 185/2009, 3 Cdo 57/2011 ako aj IV. ÚS 41/2014).

12. K porušeniu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne rozhodnutie môže dôjsť len v prípade, ak všeobecným súdom zvolený procesný postup [neakceptovanie návrhu sťažovateľa podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP] dosiahne takú intenzitu, ktorá ovplyvní rozhodnutie vo veci samej (uznesenie Ústavného súdu SR z 10. februára 2010, sp. zn. I. ÚS 53/2010).

13. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie návrh žalobcu na prerušenie konania v zmysle ustanovenia § 164 CSP zamietol. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že spory medzi žalobcom a žalovanou na základe rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. februára 2017 sp. zn. 5 CoPr 4/2016 sú vyriešené s konečnou platnosťou, podaním dovolania sa zo zákona neodkladá právoplatnosť a vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, v predmetnom dovolacom konaní nie je riešená predbežná otázka, ktorá ma význam pre daný spor. K uvedenému najvyšší súd považuje za potrebné poukázať, že v danom prípade prijatie rozhodnutia o neprerušení konania sa netýkalo bezprostredne merita veci (dôvodnosti návrhu na neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru) a uvádza, že pokiaľ bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením (R 3/2013). Žalobcom namietaná predbežná otázka už bola vyriešená právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 28. februára 2017 sp. zn. 5 CoPr 4/2016 a preto rozhodnutie o neprerušení konania nemohlo žiadnym spôsobom ovplyvniť rozhodovanie nižších súdov vo veci samej. Z tohto hľadiska prijatie rozhodnutia o neprerušení konania, nebolo spôsobilé spochybniť zákonnosť a spravodlivosť napadnutého rozsudku, ani porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne rozhodnutie. Pre prípad, ak by spor o neplatnosť výpovede vyznel v prospech žalobcu, mohol by to byť eventuality dôvod na obnovu konania.

14. Aplikujúc uvedené na konkrétny spor potom žalobcovi nebolo postupom súdov odopreté, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, pretože mohol uplatniť svoj vplyv na konanie podaním odvolania, čo aj urobil.

15. Žalobca zásah do práva na spravodlivý proces videl aj v tom, že odvolací súd nerešpektoval pri podpisovaní rozhodnutia v zmysle § 394 ods. 2 CSP v spojení s § 23 ods. 3 zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o e-Governmente). Podľa žalobcu rozsudok bol podpísaný kvalifikovanou elektronicou pečaťou Okresného súdu Ružomberok, s dátumom a časom podpísania 22. januára 2019 o 8.31 hod. a v nadväznosti na to nemožno s istotou uzavrieť, či bola zachovaná kolektívnosť senátneho rozhodovania o odvolaní a že vôbec ide o autentické rozhodnutie odvolacieho súdu.

16. O tom ako prebiehalo konanie môže dovolací súd usudzovať iba z obsahu spisu. V posudzovanej veci z obsahu spisu je zrejmé, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd podľa zápisnice o vyhlásení rozhodnutia z 25. októbra 2018 (č. l. 138 spisu) prejednal a rozhodol v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulenovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu. Písomné vyhotovenie rozhodnutia v záhlaví okrem iných náležitostí obsahuje totožné mená a priezviska sudcov rozhodujúcich vo veci a je podpísané predsedníčkou senátu JUDr. Amáliou Paulenovou, členom senátu JUDr. Róbertom Urbanom a pri členovi senátu JUDr. Erikovi Vargovi je poznámka dôvodu prečo rozhodnutie nepodpísal - neprítomnosť z dôvodu PN (č. l. 143-148 spisu). Prílohu rozsudku tvorí doložka o autorizácii vyhotovená Krajským súdom Žilina dňa 14. januára 2019. Z jej obsahu vyplýva, že rozsudok s dátumom vydania 25. októbra 2018, sp. zn. 10 CoPr 3/2018, IČS: 5917204498, ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5917204498.1 elektronický prvopis autorizoval: JUDr. Amália Paulenová, predseda senátu a JUDr. Róbert Urban, člen senátu, dátum autorizácie bol vykonaný 11. januára 2019 15:14:22 (č. l. 149 spisu). Skutočnosť uvádzaná v dovolaní, že rozsudok Krajského súdu v Žiline bol podpísaný kvalifikovanou elektronicou pečaťou Okresného súdu Ružomberok, s dátumom a časom podpísania 22. januára 2019 o 8.31 hod (bezmála tri mesiace po vydaní rozsudku) bez ďalšieho neznamená, že nebola zachovaná kolektívnosť senátneho rozhodovania a že žalobcovi nebolo doručené identické rozhodnutie. Z ustanovenia § 146 ods. 1 zákona č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre súdy vyplýva, že rozhodnutia súdu druhého stupňa v

občianskom súdnom konaní doručuje súd prvej inštancie, ak výnimočne z dôvodov urýchlenia právoplatného skončenia veci nedoručí rozhodnutie súd druhého stupňa sám. Len samotná listina - výsledok informatívneho overenia žalobcom uvádzané skutočnosti nepreukazuje.

17. Vzhľadom k tomu, že v dovolaní sa nedôvodne namieta existencia procesnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, najvyšší súd dovolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné podľa § 448 CSP.

18. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalovanej na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.